

«Փարվանա Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

**Ֆինանսական հաշվետվություններ
2015թ-ի դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար**

Ատոլիտոր՝

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	5
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	9

Անկախ աուդիտորական եզրակացության

«Փարվանա Կրեդիտ» ՈՒՎԿ սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության մասնակիցներին

Մեր կողմից իրականացվել է «Փարվանա Կրեդիտ» ՈՒՎԿ սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ՝ Կազմակերպությունը) կից ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, ընդ որում այդ հաշվետվությունները ներառում են 2015 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք ազատ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մեր պատասխանատվությունն է անցկացված աուդիտի արդյունքում արտահայտել կարծիք ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ: Մենք աուդիտն անցկացրեցինք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան: Այդ ստանդարտներով պահանջվում է, որ մենք հետևենք էթիկայի պահանջներին և աուդիտը պլանավորենք ու իրականացնենք՝ ֆինանսական հաշվետվություններն էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու մասին ողջամիտ երաշխիք ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են այնպիսի ընթացակարգերի իրականացում, որոնք թույլ են տալիս ձեռք բերել աուդիտորական ապացույցներ ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների և բացահայտումների վերաբերյալ: Ընտրված ընթացակարգերը կախված են աուդիտորի դատողությունից, ներառյալ խարդախությամբ կամ սխալներով պայմանավորված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումների ռիսկի գնահատումը: Այս ռիսկը գնահատելիս աուդիտորը դիտարկում է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ կերպով ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության համակարգը՝ նպատակ ունենալով մշակել համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ կարծիք արտահայտել կազմակերպության ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ: Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման ժամանակ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համապատասխանության, ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների նպատակահարմարության, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավականաչափ են և համապատասխան մեր աուդիտորական եզրակացության հիմք հանդիսանալու համար: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Կարծիքի ձևափոխման հիմքեր

Հաշվեկշռում արտացոլված 159,861 հազար դրամ վաճառքի համար պահվող ակտիվները իրենցից ներկայացնում են վարկառուներից առգրավված գույք: Կազմակերպությունը սկզբնական ճանաչումից հետո չի կատարել վերագնահատումներ՝ գնահատելու համար վաճառքի համար պահվող ակտիվները արդյոք արտացոլված են տարեվերջի դրությամբ հաշվեկշռային արժեքից և «իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումներ»-ից նվազագույնով, որը պահանջվում է համաձայն ՖՀՄՍ 5-ի 15-րդ հոդվածով, ինչը հանդիսանում է շեղում ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներից: Գործնականորեն նպատակահարմար չէր հավաստել վաճառքի համար պահվող ակտիվի՝ 159,861 հազար դրամ գումարով հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների վրա համապատասխան ազդեցությունը:

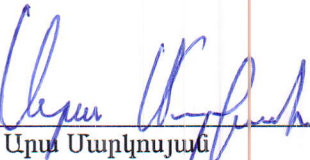
Կազմակերպության կողմից չի իրականացվել հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների պատշաճ վերանայում 2015թ-ի տարեկազմի դրությամբ, որը պահանջվում է ՀՀՄՍ 16-ով: Սրա հետևանքով 22,601 հազար դրամ սկզբնական արժեք ունեցող հիմնական միջոցները առ 31 դեկտեմբերի 2015թ-ի դրությամբ լրիվությամբ մաշված են: Չնայած դրան, այդ հիմնական միջոցները հիմնականում շարունակվում են օգտագործվել:

Ձևափոխված կարծիք

Մեր կարծիքով, բացառությամբ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա կարծիքի ձևափոխման հիմքերում նկարագրված հարցի հնարավոր ազդեցության, ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են ճշմարիտ և իրական պատկեր Ընկերության ֆինանսական վիճակի առ 31 դեկտեմբերի 2015թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա նրա գործունեության ֆինանսական արդյունքների ու դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

Հանգամանքների լուսարանում

Մենք Ձեր ուշադրությանն ենք հրավիրում այն հանգամանքին, որ Կազմակերպությունը խախտել է Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված մի շարք նորմատիվներ: Մասնավորապես, առ 31 դեկտեմբերի 2015թ-ի դրությամբ կազմակերպության ընդհանուր կապիտալը կազմել է 48,708 հազար դրամ, փոխարենը ընդհանուր կապիտալի նվազագույն սահմանաչափը Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված է 150,000 հազար դրամ, որոնց արդյունքում Կենտրոնական բանկը Կազմակերպությանը կարող է գրկել լիցենզիայից: Սրա մասին բացահայտումները ներկայացված են ծանոթագրություն 16 (բ)-ում:

Արամ Մարկոսյան
Տնօրեն

«Չեներալ Ստանդարթ Բընալթիկ» ՍՊԸ
28 հունիսի 2016թ.

Դավիթ Շահինբեկյան
Աուդիտի մենեջեր

«Փարվանա Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն
2015 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

հազար դրամ	Ծնք.	2015թ.	2014թ..
Տոկոսային եկամուտներ	4	453,009	465,780
Տոկոսային ծախսեր	4	(251,197)	(267,065)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		201,812	198,715
Միջնորդավճարների գծով ծախսեր		(897)	(1,064)
Զուտ վնաս փոխարժեքային տարբերություններից		1,492	(130,884)
Այլ գործառնական եկամուտներ	5	80,495	50,038
Այլ գործառնական ծախսեր		(668)	(478)
Գործառնական եկամուտներ		282,234	116,327
Արժեզրկումից կորուստներ		(158,868)	(72,958)
Աշխատակազմի գծով ծախսեր	6	(92,789)	(91,641)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	7	(62,683)	(67,971)
Վնաս մինչև շահութահարկով հարկումը		(32,106)	(116,243)
Շահութահարկի գծով ծախս	8	(492)	(8,025)
Տարվա վնաս և ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ		(32,598)	(124,268)

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են ղեկավարության կողմից 28 հունիսի 2016թ-ին:

 Աշոտ Երանոսյան
 Գործադիր տնօրեն

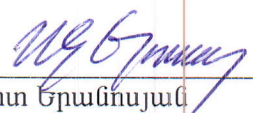

 Հեղինե Անտոյան
 Գլխավոր հաշվապահ

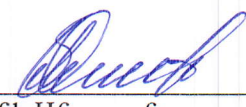
«Փարվանա Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2015 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

հազար դրամ	Ծնթ.	2015 թ.	2014 թ.
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	9	63,505	50,965
Հաճախորդներին տրված վարկեր	10	1,944,237	2,155,692
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	11	13,721	17,952
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	12	159,861	100,482
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	8	1,681	2,174
Այլ ակտիվներ	13	21,726	8,941
Ընդամենը ակտիվներ		2,204,731	2,336,206
ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Կանոնադրական կապիտալ	18	170,000	170,000
Չբաշխված շահույթ		(121,292)	(88,694)
Ընդամենը սեփական կապիտալ		48,708	81,306
Պարտավորություններ			
Ստացված վարկեր և փոխառություններ	14	2,134,460	2,230,189
Այլ պարտավորություններ	15	21,563	24,711
Ընդամենը պարտավորություններ		2,156,023	2,254,900
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		2,204,731	2,336,206

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են ղեկավարության կողմից 28 հունիսի 2016թ-ին:

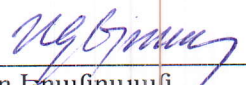

 Աշոտ Երանիսյան
 Գործադիր տնօրեն

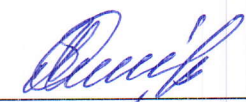

 Հեղինե Անտոյան
 Գլխավոր հաշվապահ

հազար դրամ	Ծնթգ.	2015 թ.	2014 թ.
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՍԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆՑ			
Ստացված տոկոսներ		351,681	417,577
Վճարված տոկոսներ		(230,946)	(244,229)
Ստացված զուտ միջոցազրկումներ		20,459	37,495
Աշխատավարձ և այլ վճարումներ		(72,792)	(73,326)
Վճարված հարկեր		(57,188)	(56,603)
Այլ գործառնություններ		(78,120)	(28,020)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Հաճախորդներին (ից) տրված (ստացված) վարկերի զուտ գումար		155,465	(149,498)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		88,558	(96,604)
ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՄԲ			
ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՍԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների զուտ ձեռքբերումներ		(725)	(4,848)
Ներդրումային գործունեությամբ օգտագործված դրամական միջոցների հոսքեր		(725)	(4,848)
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՄԲ			
ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՍԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ			
Ստացված վարկեր և փոխառություններ		(85,835)	57,829
Ֆինանսական գործունեությամբ օգտագործված դրամական միջոցների հոսքեր		(83,835)	57,829
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		1,998	(43,623)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը		10,542	2,930
դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա			
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները		50,965	91,658
տարեսկզբի դրությամբ			
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները	9	63,505	50,965
տարեվերջի դրությամբ			

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են ղեկավարության կողմից 28 հունիսի 2015թ-ին:

Աշոտ Երանոսյան
Գործադիր տնօրեն

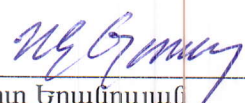

Հեղինե Անտոյան
Գլխավոր հաշվապահ

«Փարվանա Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

հազար դրամ	Կանոնադրակ ան կապիտալ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամեն ը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2014 թ.	170,000	35,574	205,574
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ			
Տարվա վնաս և ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ	-	(124,268)	(124,268)
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	(124,268)	(124,268)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2014 թ.	170,000	(88,694)	81,306
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015 թ.	170,000	(88,694)	81,306
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ			
Տարվա վնաս և ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ	-	(32,598)	(32,598)
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	(32,598)	(32,598)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015 թ.	170,000	(121,292)	48,708

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են ղեկավարության կողմից 28 հունիսի 2016թ-ին:

Աշոտ Երանոսյան
Գործադիր տնօրեն

Հեղինե Անտոյան
Գլխավոր հաշվապահ

1 Նախապատմություն

(ա) Հիմնական գործունեությունը և ընդհանուր տեղեկություններ

«Փարվանա Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ (այսուհետև՝ Կազմակերպություն) շահույթ ստանալու նպատակով հիմնադրված իրավաբանական անձ հանդիսացող առևտրային կազմակերպություն է, որը ստեղծվել է 27.07.2006թ-ին կայացած Կազմակերպության հիմնադիրների ժողովի որոշմամբ: Կազմակերպության հիմնական գործունեությունն է ձեռնարկատիրական և սպառողական վարկերի տրամադրումը: Կազմակերպության գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկը (վարկային կազմակերպության անժամկետ լիցենզիա թիվ 15 տրված 2006 թ. սեպտեմբերի 12-ին):

Գլխամասային գրասենյակի գտնվելու վայրը և իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Սեբաստիա 66:

Կազմակերպության մասնակիցներն են հանդիսանում՝ Գազիկ Իզնատոսյան - 85.30%, Աշոտ Երանոսյան - 11.75%, Արամ Սարգսյան - 2.95%:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 22-ում:

(բ) Գործարար միջավայրը

Հայաստանում տեղի են ունենում քաղաքական և տնտեսական փոփոխություններ, որոնք ազդեցություն են ունեցել և կշարունակեն ազդեցություն ունենալ այս միջավայրում գործող ձեռնարկությունների գործունեության վրա: Այդ իսկ պատճառով, Հայաստանի գործարար միջավայրում ծավալած գործունեությանը հատուկ են ռիսկեր, որոնք բնորոշ չեն այլ շուկաներին: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակվում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Համաշխարհային տնտեսության աճի նվազման կանխատեսումներով պայմանավորված՝ դեռևս առկա են անորոշություններ ՀՀ հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի առումով, ինչը կարող է հանգեցնել արտերկրից ոչ առևտրային դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչպես նաև հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների անկմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է էական կախման մեջ: Ի լրումն, կապիտալի և վարկային շուկաների ճգնաժամը և դրա ազդեցությունը Հայաստանի տնտեսության վրա ավելի են բարձրացրել տնտեսական անորոշության մակարդակը գործարար միջավայրում: Շուկայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Կազմակերպության վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, դեկլարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Կազմակերպության ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքի վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Կազմակերպության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության դեկլարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել դեկլարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՍ») պահանջների համաձայն:

(բ) Զափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Կազմակերպության ֆունկցիոնալ արժույթն է ՀՀ դրամը (այսուհետև՝ դրամ), որը լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Կազմակերպության գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը: Դրամը մասնավորապես ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է:

ՀՀ դրամը Հայաստանի Հանրապետության սահմաններից դուրս փոխարկելի արժույթ չէ: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Վերադասակարգում

Որոշ համեմատական գումարներ վերադասակարգվել են՝ համապատասխանեցվելով ընթացիկ տարվա դասակարգումներին:

(ե) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Այն ենթադրությունների և գնահատումների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք ենթադրում են հաջորդ ֆինանսական տարում էական ճշգրտման ռիսկ, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

• Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	ծանոթագրություն 10
• Ստացված վարկեր և փոխառություններ	-	ծանոթագրություն 14

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են Կազմակերպության համապատասխան ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային միավորների գծով արտարժույթով իրականացված գործառնություններից առաջացած շահույթը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույթի ու ժամանակաշրջանի վճարումների ճշգրտմամբ ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև տարբերությունը: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Վերափոխարկման հետևանքով առաջացած արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների վերափոխարկման արդյունքում առաջացած կամ դրամական միջոցների հոսքերի հեջավորման պահանջներին համապատասխանող տարբերությունների, որոնք ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամտում: Սկզբնական արժեքով չափվող, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Դասակարգում

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները, իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով,
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու մոտ անցյալում տեղի ունեցած փաստացի դեպքերի վերաբերյալ,
- ածանցյալ ֆինանսական գործիք են (բացառությամբ այն ածանցյալ գործիքների, որոնք արդյունավետ հեջավորման գործիքներ են կամ նախատեսված են որպես այդպիսիք), կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին Կազմակերպության կողմից նախատեսվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

Կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ստորև ներկայացված պայմաններից մեկի բավարարման դեպքում՝

- ակտիվները կամ պարտավորությունները կառավարվում և գնահատվում են իրական արժեքի հիմունքով,
- նախատեսումը վերացնում կամ էականորեն նվազեցնում է հաշվապահական անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանալիս այլ հանգամանքներում, կամ
- ակտիվը կամ պարտավորությունը ներառում է պարունակվող ածանցյալ գործիք, որը էականորեն ձևափոխում է դրամական միջոցների հոսքերը, որոնք այլապես կպահանջվեին պայմանագրի համաձայն:

Չուտ ներհոսք առաջացնող (դրական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև ձեռք բերված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես ակտիվ: Չուտ արտահոսք առաջացնող (բացասական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև տրամադրված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես պարտավորություն:

Ֆինանսական գործիքների համապատասխան դասակարգումը դեկլարությունը որոշում է սկզբնական ճանաչման պահին: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ նախատեսված գործիքները սկզբնական ճանաչումից հետո չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից: Ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է վարկերի և դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը, կարող է վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների կամ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքների դասից, եթե կազմակերպությունը մտադիր է և ի վիճակի է պահել այդ գործիքները մոտ ապագայում կամ մինչև մարման ժամկետը: Այլ ֆինանսական գործիքները կարող են վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից միայն հազվագյուտ հանգամանքներում: Հազվագյուտ հանգամանքներն ի հայտ են գալիս եզակի արտասովոր դեպքի արդյունքում, երբ գրեթե անհավանական է, որ այն կրկին տեղի կունենա մոտ ապագայում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք գնանշված չեն գործող շուկայում, բացառությամբ այն գործիքների՝

- որոնց Կազմակերպությունը մտադիր է անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառել,
- որոնց Կազմակերպությունը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Կազմակերպությունը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնց գծով Կազմակերպությունը չի փոխհատուցի իր բոլոր սկզբնական ներդրումները՝ վճարունակության անկարողությունից տարբեր այլ պատճառներով:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք Կազմակերպությունը մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, բացառությամբ այն ներդրումների՝

- որոնց սկզբնական ճանաչման պահին Կազմակերպությունը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Կազմակերպությունը նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնք համապատասխանում են տրամադրված վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք նախատեսված են որպես վաճառքի համար մատչելի կամ

դասակարգված չեն որպես տրամադրված վարկեր ու դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

(ii) Ծանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Կազմակերպությունը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են վերջնահաշվարկի ամսաթվի դրությամբ:

(iii) Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- բաժնային գործիքներում ներդրումների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշված շուկայական գին, որոնց իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման պահանջները:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեզրկումից կորուստը: Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(iv) Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեք է համարվում այն գումարը, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրազեկ, պատրաստակամ կողմերի միջև՝ «անկախ կողմերի միջև գործարքում» չափման ամսաթվի դրությամբ:

Հնարավորության դեպքում Կազմակերպությունը գործիքի իրական արժեքը չափում է՝ ելնելով գործող շուկայում այդ գործիքի համար գնանշումներից: Շուկան համարվում է գործող, եթե գնանշումները հեշտորեն ու կանոնավոր կերպով հասանելի են և իրենցից ներկայացնում են փաստացի և կանոնավոր կերպով շուկայում տեղի ունեցող «անկախ կողմերի միջև գործարքներ»:

Եթե ֆինանսական գործիքի շուկան գործող շուկա չէ, ապա Կազմակերպությունը որոշում է իրական արժեքը՝ օգտագործելով գնահատման տեխնիկա: Գնահատման տեխնիկաները ներառում են շուկայում վերջերս կատարված իրազեկ, պատրաստական «անկախ կողմերի միջև գործարքների» օգտագործումը (դրանց առկայության դեպքում), մեկ այլ՝ էականորեն չտարբերվող գործիքի ընթացիկ իրական արժեքին հղումը, գեղչված դրամական հոսքերի վերլուծությունը և օպցիոնների գնահատման մոդելները: Ընտրված գնահատման մեթոդը, որպես մուտքային տվյալներ առավելագույնս օգտագործում է շուկայական տվյալները և նվազագույնս հիմնվում է Կազմակերպության յուրահատուկ գնահատականների վրա, ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեին գինը որոշելիս, և համապատասխանում է ֆինանսական գործիքների գնահատման ընդունված տնտեսագիտական մեթոդաբանություններին: Գնահատման տեխնիկայի մուտքային տվյալները խելամոռեն ներկայացնում են շուկայի սպասումները և ֆինանսական գործիքին ներհատուկ ռիսկ-հատույց գործոնների չափումները:

Ֆինանսական գործիքի սկզբնական ճանաչման ժամանակ դրա իրական արժեքի լավագույն վկայությունը գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը, բացառությամբ եթե այդ գործիքի իրական արժեքի մասին վկայությունը ստացվում է նույն գործիքի գծով (այսինքն՝ առանց վերափոխման կամ «վերափաթեթավորման») այլ դիտարկելի ընթացիկ շուկայական գործարքների հետ համեմատության միջոցով կամ գնահատման մի մոդելի հիման վրա, որի փոփոխականները ներառում են տվյալներ միայն դիտարկելի շուկաներից: Եթե գործարքի գինը տրամադրում է իրական արժեքի լավագույն վկայությունը սկզբնական ճանաչման ժամանակ, ապա ֆինանսական գործիքը սկզբնապես չափվում է գործարքի գնով, և այս գնի ու գնահատման մոդելի կիրառման արդյունքում սկզբնապես ձեռքբերված արժեքի տարբերությունը հետագայում ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ուշ, քան գնահատման ամբողջական հիմնավորումը դիտարկելի շուկայական տվյալներով կամ գործարքի ավարտը:

Ակտիվները և երկար դիրքերը չափվում են առքի գնով, պարտավորությունները և կարճ դիրքերը չափվում են վաճառքի գնով: Երբ Կազմակերպությունն ունի միմյանց չեզոքացնող ռիսկերով դիրքեր, այն միջին շուկայական գներն օգտագործում է որպես հիմք՝ չեզոքացնող ռիսկային դիրքերը չափելու համար, և առքի կամ վաճառքի գնի գծով ճշգրտումը համապատասխանաբար կիրառում է միայն զուտ բաց դիրքի նկատմամբ: Իրական արժեքն արտացոլում է գործիքի վարկային ռիսկը և ներառում են ճշգրտումներ Կազմակերպության ու գործարքի կողմի վարկային ռիսկը հաշվի առնելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում: Մոդելների օգտագործման արդյունքում ստացված իրական արժեքի գնահատականները ճշգրտվում են ցանկացած այլ գործոնների հետ կապված՝ այդ թվում իրացվելիության ռիսկի կամ մոդելի անորոշության հետ կապված, այնքանով, որքանով Կազմակերպությունը գտնում է, որ երրորդ անձ հանդիսացող շուկայի մասնակիցը կարող է դրանք հաշվի առնել գործարքի գինը որոշելիս:

(v) Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է այն ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը, որը դասակարգված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է սեփական կապիտալում՝ որպես այլ համապարփակ եկամուտ (բացառությամբ

արժեզրկումից կորուստների և վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթի և վնասի), մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ վաստակելու ժամանակ և հաշվարկվում են կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

(vi) Ապաճանաչում

Կազմակերպությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ որում Կազմակերպությունը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Կազմակերպության կողմից ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Կազմակերպությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են կամ չեղյալ են համարվում կամ ուժը կորցնում են:

Կազմակերպությունը կատարում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Գործարքներում, որոնցում Կազմակերպությունը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, ապաճանաչում է ակտիվը, եթե կորցնում է դրա նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Կազմակերպությունը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, Կազմակերպությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Կազմակերպությունը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

(viii) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվելով գուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը գուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

(դ) Հիմնական միջոցներ

(i) Մեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

կապի և հաղորդակցության միջոցներ	1 տարի
փոխադրամիջոցներ	5 տարի
գույք, գրասենյակային սարք. և այլ հիմնական միջոցներ	1-5 տարի

Վարձակալված հիմնական միջոցների համար կատարած բարելավումների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետից և վարձակալության գործողության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում:

(ե) Ոչ նյութական ակտիվներ

Կազմակերպության կողմից ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման ծախսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսեր:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 10 տարի:

(զ) Արժեզրկում

(i) Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը («վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»): Կազմակերպությունը վերանայում է իր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկումը կանոնավոր հիմունքով գնահատելու նպատակով: Վարկը կամ դեբիտորական պարտքը արժեզրկվում է, և արժեզրկումից կորուստներ ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին, և այդ դեպքը (կամ դեպքերը) ազդեցություն ունի վարկի գծով դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտավորությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը վարկառուի կողմից, վարկային պայմանագրի պայմանների խախտումները վարկառուի կողմից, վարկի կամ փոխառության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Կազմակերպությունն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, վարկառուի կամ թողարկողի սնանկացման հայտանիշները, արժեքի համար գործող շուկայի վերացումը, գրավի արժեքի նվազումը կամ ակտիվների խմբին վերաբերող այլ դիտարկելի տվյալները, ինչպիսիք են խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների վճարունակության վատթարացումը կամ տվյալ խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների կողմից պարտականությունների չկատարման հետ փոխկապակցված տնտեսական պայմանների փոփոխությունը:

Կազմակերպությունը նախ գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն այն առանձին վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի են, և ապա առանձին կամ հավաքական հիմունքով՝ այն վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն: Եթե Կազմակերպությունը որոշում է, որ առանձին գնահատված վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով՝ լինի այն նշանակալի կամ ոչ նշանակալի, արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն չկա, ապա այն ներառում է այդ վարկը պարտքային ռիսկի համանման բնութագրերով վարկերի և դեբիտորական պարտքերի խմբում և դրանք հավաքական հիմունքով գնահատում արժեզրկման տեսանկյունից: Այն վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնք առանձին են գնահատվում արժեզրկման տեսանկյունից, և որոնց գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում կամ շարունակվում է ճանաչվել, չեն ներառվում արժեզրկման հավաքական հիմունքով գնահատման մեջ:

Եթե առկա է վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես վարկի կամ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի և այդ վարկի կամ դեբիտորական պարտքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի, ներառյալ երաշխիքների գծով ստացվելիք գումարների և գրավի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը: Պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը և նախկին փորձի վրա հիմնված վնասները, որոնց գծով ներկա տնտեսական պայմաններն արտացոլող առկա տեղեկատվության հիման վրա կատարվել են ճշգրտումներ, հանդիսանում են դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի գնահատման հիմք:

Որոշ դեպքերում դիտարկելի տվյալները, որոնք պահանջվում են՝ վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով՝ արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար, կարող են լինել սահմանափակ կամ այլևս ոչ ամբողջությամբ առնչվող տվյալ հանգամանքներին: Դա կարող է տեղի ունենալ, երբ փոխառուն ֆինանսական դժվարությունների մեջ է, և համանման փոխառուների վերաբերյալ քիչ պատմական տվյալներ կան: Այդպիսի դեպքերում, ցանկացած արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար Կազմակերպությունն օգտագործում է փորձի վրա հիմնված իր դատողությունը:

Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում են այնքանով, որքանով փոխհատուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալորեն կապել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը:

Այն դեպքերում, երբ վարկի հավաքագրումը հնարավոր չէ, վարկը դուրս է գրվում ի հաշիվ արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստի: Կազմակերպությունը վարկի մնացորդը (և արժեզրկման գծով ձևավորված ցանկացած պահուստները) դուրս է գրում, երբ ղեկավարությունը որոշում է, որ վարկը ենթակա չէ հավաքագրման, և ձեռնարկվել են վարկի վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

(iii) Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված կուտակված վնասը փոխանցելով շահույթի կամ վնասի կազմ՝ որպես վերադասակարգման ճշգրտում: Կուտակված վնասը, որը այլ համապարփակ եկամտից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ, հանդիսանում է ձեռքբերման արժեքի՝ հանած մայր գումարի մարումները ու մաշվածությունը, և ընթացիկ իրական արժեքի՝ հանած նախկինում շահույթի կամ վնասի կազմում ճանաչված արժեզրկումից կորուստները, միջև տարբերությունը: Ժամանակի արժեքին վերագրելի արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխություններն արտացոլվում են որպես տոկոսային եկամտի բաղադրիչ:

Վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեթղթում կատարած ներդրման իրական արժեքի էական կամ երկարատև նվազումը դրա սկզբնական արժեքից հանդիսանում է արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթի իրական արժեքն աճում է, և այդ աճը հնարավոր է անկողմնակալորեն կապել շահույթի կամ վնասի կազմում արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը, ապա արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, իսկ հակադարձված գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուհանդերձ, արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթի իրական արժեքի ցանկացած հետագա վերականգնումը ճանաչվում է այլ համապարփակ եկամտում:

(iv) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից (հանած վաճառքի ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը զեղչվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը զեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի:

(q) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Կազմակերպությունը, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և անհրաժեշտության դեպքում՝ պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

(է) Փոխառությունների գծով պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանձն է առնում փոխառությունների գծով պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են չօգտագործված վարկային պարտավորվածությունները և երաշխիքները:

Ֆինանսական երաշխիքներն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Կազմակերպությանը կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխիքի սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրեր, եթե առանձին պարտատերն ի վիճակի չլիներ կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունն ի սկզբանե ճանաչվում է իրական արժեքով, հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ ի սկզբանե ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխիքի գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխիքների գծով կորուստների պահուստը և փոխառությունների գծով այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, երբ գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունները և փոխառությունների գծով այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

Փոխառությունների գծով պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- փոխառությունների գծով պարտավորվածություններ, որոնք Կազմակերպությունը նախատեսում է որպես ֆինանսական պարտավորություններ իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով
- եթե Կազմակերպությունն ունի իր փոխառությունների գծով պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարճ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, ապա մույն դասում գտնվող բոլոր փոխառությունների գծով պարտավորվածությունները դիտվում են որպես ամանցյալ գործիքներ
- փոխառությունների գծով պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարվել զուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու պարտավորվածություններ:

(ը) Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերին ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Կազմակերպության կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

(թ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ եկամտի միավորներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ եկամտում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա շահութահարկի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկը չի ճանաչվում հետևյալ ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ հարկային նպատակներով չնվազեցվող գույքի, ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչում, որը ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա, ինչպես նաև այն դուստր ընկերություններում կատարած ներդրումներին վերաբերող ժամանակավոր տարբերություններ, որտեղ մայր ընկերությունն ի վիճակի է վերահսկել ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի մոտ ապագայում: Հետաձգված հարկի գումարը չափվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույքները, որոնք ուժի մեջ են կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի:

(ժ) Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ վճարները, միջնորդավճարների գծով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարները ճանաչվում ենք շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:

(ի) Դեռևս չընդունված նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ, ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ չէին գործում 2015 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից և փոփոխություններից ստորև ներկայացվածները հնարավոր է, որ ազդեցություն կունենան Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա: Կազմակերպությունը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները, երբ վերջիններս մտնեն ուժի մեջ:

- 2014 թվականի հուլիսին ընդունված ՖՀՄՍ 9 *Ֆինանսական գործիքներ* ստանդարտը փոխարինում է գործող ՀՀՄՍ 39 Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում ստանդարտին: ՖՀՄՍ 9 պարունակում է ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման վերանայված ուղղությունները՝ ներառելով ակնկալվող ֆինանսական կորստի նոր մոդել՝ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումը հաշվարկելիս: ՖՀՄՍ 9 կիրառումը կգործի 2018 թվականի հունվարից հետո ընկած ժամանակահատվածի համար:
- Բազմաթիվ «ՖՀՄՍ-ների կատարելագործումները» դիտարկվել են առանձին՝ յուրաքանչյուր ստանդարտի հիմունքով: Կազմակերպությունը գտնում է, որ կատարելագործումներն էական ազդեցություն չեն ունենա իր ֆինանսական վիճակի կամ գործունեության վրա:

4 Ձուտ տոկոսային եկամուտներ

հազար դրամ	2015 թ.	2014 թ.
Տոկոսային եկամուտներ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	453,008	465,741
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1	36
Ժամկետային ավանդներ բանկերում	-	3
	453,009	465,780
Տոկոսային ծախսեր		
Վարկեր և փոխառություններ	(251,197)	(267,065)
	(251,197)	(267,065)
Ձուտ տոկոսային եկամուտ	201,812	198,715

5 Այլ գործառնական եկամուտներ

հազար դրամ	2015 թ.	2014 թ.
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	75,391	40,339
Այլ եկամուտներ	5,104	9,699
	80,495	50,038

6 Աշխատակազմի գծով ծախսեր

հազար դրամ	2015 թ.	2014 թ.
Աշխատակիցների փոխհատուցումներ	92,789	91,641
	92,789	91,641

7 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

հազար դրամ	2015 թ.	2014 թ.
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	20,747	17,948
Հարկեր, բացառությամբ շահութահարկից	10,564	12,724
Կապի և հաղորդակցության միջոցների գծով ծախս	5,534	5,951
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության ծախս	5,315	5,439
Անվտանգության գծով ծախս	5,268	7,883
Նյութական ակտիվների վերանորոգման և պահպանման ծախս	4,271	5,869
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախս	917	2,083
Գրասենյակային ծախսեր	703	483
Գովազդի և ներկայացուցչական ծախսեր	162	320
Ապահովագրության գծով ծախսեր	94	116
Այլ ծախսեր	9,108	9,155
	62,683	67,971

8 Շահութահարկի գծով ծախս

հազար դրամ	2015 թ.	2014 թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս		
Ընթացիկ տարի	-	8,545
Հետաձգված հարկի գծով արտոնություն/ (ծախս)		
Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	492	(520)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	492	8,025

2015 թ-ին ընթացիկ և հետաձգված հարկերի գծով կիրառելի հարկային դրույքը կազմում է 20% (2014 թ-ին՝ 20%):

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

	2015 թ. հազար դրամ	%	2014 թ. հազար դրամ	%
(Վնաս) / շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը	(32,106)		(116,243)	
Շահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	(6,421)	(20)	(23,249)	(20)
Չմվագեցվող ծախսեր	6,913	22	32,190	27
	492	2	8,941	(7)

հազար դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015 թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015 թ.
Այլ պարտավորություններ	2,174	(3,978)	-	(1,804)
Հարկային վնասի	-	3,485	-	3,485
	2,174	(493)	-	1,681

հազար դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2014թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2014թ.
Այլ պարտավորություններ	1,654	520	-	2,174
	1,654	520	-	2,174

9 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

հազար դրամ	2015 թ.	2014 թ.
Կանխիկ	41,683	42,253
Ընթացիկ հաշիվներ		
10 խոշորագույն հայկական բանկեր	21,425	7,302
Այլ հայկական բանկեր	397	1,410
Ընդամենը ընթացիկ հաշիվներ	21,823	8,712
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	63,505	50,965

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

10 Հաճախորդներին տրված վարկեր

հազար դրամ	2015 թ.	2014 թ.
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր		
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	330,547	284,535
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	330,547	284,535
Անհատներին տրված վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	902,623	960,462
Ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	290,477	246,770
Այլ սպառողական վարկեր	648,557	751,082
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	1,841,657	1,958,314
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	2,172,204	2,242,849
Արժեզրկման գծով պահուստ	(227,967)	(87,157)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	1,944,237	2,155,692

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2015 թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2014 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

հազար դրամ	2015 թ.	2014 թ.
Մնացորդը սկզբին	87,156	156,183
Զուտ ծախս	165,662	-
Զուտ եկամուտ	-	(26,160)
Դուրսգրումներ	(24,851)	(42,866)
Մնացորդը տարեվերջին	227,967	87,157

2015 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արժեզրկված վարկերի գծով հաշվեգրված տոկոսները կազմում են 388,748 հազար դրամ (31 դեկտեմբերի 2014 թ.` 82,914 հազար դրամ):

(ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազար դրամ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման սպառնալիք	Զուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկում
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Վարկեր խաշոր ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	-	-	-	0%
- 90 օրից ավել, բայց 180 օրից պակաս ժամկետանց	-	-	-	0%
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց	-	-	-	0%
Ընդամենը վարկեր խաշոր ընկերություններին	-	-	-	0%
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	216,623	(14,075)	202,549	6%
- 90 օրից ավել, բայց 180 օրից պակաս ժամկետանց	58,956	(14,149)	44,807	24%
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց	54,968	(32,981)	21,987	60%
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	330,547	(61,205)	269,343	19%
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	330,547	(61,205)	269,343	19%
Անհատներին տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	604,457	(25,547)	578,911	4%
- 90 օրից ավել, բայց 180 օրից պակաս ժամկետանց	237,423	(56,531)	180,892	24%
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց	60,743	(36,446)	24,297	60%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	902,623	(118,524)	784,100	13%
Ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	288,019	(4,286)	283,733	1%
- 90 օրից ավել, բայց 180 օրից պակաս ժամկետանց	2,458	(492)	1,966	20%
Ընդամենը ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	290,477	(4,778)	285,699	2%
Այլ սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	544,453	(13,953)	530,500	3%
- 90 օրից ավել, բայց 180 օրից պակաս ժամկետանց	75,143	(15,029)	60,116	20%
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց	28,961	(14,478)	14,479	50%
Ընդամենը այլ սպառողական վարկեր	648,557	(43,460)	605,095	7%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	1,841,657	(166,762)	1,674,894	9%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	2,172,204	(227,967)	1,944,237	10%

«Փարվանա Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազար դրամ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Զուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկում
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	-	-	-	0%
- 90 օրից ավել, բայց 180 օրից պակաս ժամկետանց	-	-	-	0%
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց	-	-	-	0%
Ընդամենը վարկեր խոշոր ընկերություններին	-	-	-	0%
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	280,938	(11,070)	269,868	4%
- 90 օրից ավել, բայց 180 օրից պակաս ժամկետանց	3,597	(769)	2,828	21%
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց	-	-	-	0%
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	284,535	(11,839)	272,696	12%
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	284,535	(11,839)	272,696	20%
Անհատներին տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	916,876	(16,625)	900,251	2%
- 90 օրից ավել, բայց 180 օրից պակաս ժամկետանց	19,747	(4,739)	15,008	24%
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց	23,840	(14,304)	9,536	60%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	960,462	(35,668)	924,794	5%
Ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	246,770	(3,115)	243,655	1%
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց	-	-	-	0%
Ընդամենը ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	246,770	(3,115)	243,655	2%
Այլ սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	690,509	(15,736)	674,773	2%
- 90 օրից ավել, բայց 180 օրից պակաս ժամկետանց	32,869	(6,947)	25,922	21%
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց	27,705	(13,852)	13,852	50%
Ընդամենը այլ սպառողական վարկեր	751,082	(36,535)	714,547	5%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	1,958,314	(75,318)	1,882,997	4%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	2,242,849	(87,157)	2,155,692	4%

(բ) Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառված հիմնական ենթադրություններ և դատողություններ

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Վարկերի արժեզրկումը տեղի է ունենում վարկի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի դեպքերի արդյունքում, որոնք ազդեցություն են ունենում վարկի հետ կապված դրամական միջոցների ապագա գնահատված հոսքերի վրա և որը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել: Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկերի համար բացակայում է դրանց ուղղակիորեն վերագրելի արժեզրկման վկայություն:

Իրավաբանական անձանց տրամադրված վարկերի արժեզրկման անկողմնակալ հայտանիշներ են հանդիսանում՝

- վարկային պայմանագրի ժամկետանց վճարները,
- վարկառուի ֆինանսական վիճակի էական վատթարացումը,
- տնտեսական միջավայրի վատթարացումը, բացասական փոփոխությունները վարկառուի շուկաներում:

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը գնահատելիս Կազմակերպությունը հիմնվում է արժեզրկված վարկերի գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի վերլուծության և արժեզրկման հայտանիշ չունեցող վարկերի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա:

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը որոշելիս՝ ղեկավարությունը առաջնորդվում է այն հիմնական ենթադրությամբ, որ ոչ արժեզրկված վարկերի գծով կձևավորվի 1% հավաքական պահուստ՝ հաշվի առնելով տնտեսական միջավայրը և շուկայում վնաս կրելու փորձը:

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումը գնահատելիս Կազմակերպությունը հիմնվում է յուրաքանչյուր տեսակի վարկերի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա: Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը որոշելիս ղեկավարությունն առաջնորդվում է այն հիմնական ենթադրությամբ, որ ոսկու գրավով ու այլ սպառողական վարկերի հետ կապված նախորդ ժամանակաշրջանների տարեկան վնասի դրույքը կազմում է 1%:

(գ) Գրավի վերլուծություն

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի վերլուծությունը (առանց արժեզրկման)՝ ըստ գրավի տեսակների 2015 թ և 2014 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2015 թ. հաստո ռուսմ	Վարկային ստորոհեմ	2014 թ. հաստո ռուսմ	Վարկային ստորոհեմ
Անշարժ գույք	204,224	78%	232,543	85%
Փոխադրամիջոցներ	13,955	5%	32,318	12%
Այլ գրավ	43,730	17%	7,835	3%
	261,909	100%	272,696	100%

Վերը աղյուսակում բերվող գումարներն իրենցից ներկայացնում են վարկերի հաշվեկշռային արժեքը և պարտադիր չէ, որ արտացոլեն գրավի իրական արժեքը:

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Սպառողական վարկերն ապահովված են անշարժ գույքի և ոսկու գրավով: Հիփոթեքային և այլ սպառողական վարկերն ապահովված են հիմնականում փոխադրամիջոցի գրավով:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը ծավալել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում.

հազար դրամ	2015 թ.	2014 թ.
Արդյունաբերություն	16,031	16,736
Առևտուր	100,904	93,686
Գյուղատնտեսություն	-	-
Շինարարություն	59,471	48,418
Այլ	154,140	125,695
Անհատներին տրված վարկեր	1,841,658	1,958,314
	2,172,204	2,242,849
Արժեզրկման գծով պահուստ	(227,967)	(87,157)
	1,944,237	2,155,692

(ե) Վարկային ռիսկին ենթարկվածություն

2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ունի իննսուներեք վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (2014 թ.-ին՝ 21), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Կազմակերպության սեփական կապիտալի 10%-ը: 2015 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 1,259,575 հազար դրամ (2014 թ.-ին՝ 1,120,823 հազար դրամ):

(զ) Վարկերի ժամկետայնություն

Վարկային պորտֆելի ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 17-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը: Քանի որ Կազմակերպությունը տրամադրում է կարճաժամկետ վարկեր, հավանական է, որ դրանցից շատերը կերկարաձգվեն ժամկետի ավարտից հետո: Այդ իսկ պատճառով, վարկային պորտֆելի իրական ժամկետայնությունը կարող է զգալիորեն ավելի երկար լինել պայմանագրային պայմանների հիման վրա որոշված ժամկետայնությունից:

11 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազար դրամ	Կապի և հաղորդակցության միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Գույք, գրասենյակային սարք. և այլ հիմնական միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2014թ.	10,867	13,329	13,586	4,248	42,030
Ավելացումներ	315	12,919	2,896	960	17,090
Օտարում	-	(13,330)	-	-	(13,330)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2014թ.	11,182	12,918	16,482	5,208	45,790
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015 թ.	11,182	12,918	16,482	5,208	45,790
Ավելացումներ	641	-	445	-	1,086
Օտարում	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015 թ.	11,823	12,918	16,927	5,208	46,876
Մաշվածություն					
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2014 թ.	(10,432)	(6,333)	(11,335)	(2,842)	(30,942)
Տարվա մաշվածություն	(348)	(3,001)	(1,628)	(462)	(5,439)
Դուրս գրում	-	8,543	-	-	8,543
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2014 թ.	(10,780)	(791)	(12,963)	(3,304)	(27,838)
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015 թ.	(10,780)	(791)	(12,963)	(3,304)	(27,838)
Տարվա մաշվածություն	(689)	(2,581)	(1,520)	(526)	(5,316)
Դուրս գրում	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015 թ.	(11,469)	(3,372)	(14,483)	(3,831)	(33,155)
Մնացորդային արժեքը					
Առ 1 հունվարի 2014 թ.	435	6,996	2,251	1,406	11,088
Առ 31 դեկտեմբերի 2014 թ.	402	12,127	3,519	1,904	17,952
Առ 31 դեկտեմբերի 2015 թ.	354	9,546	2,444	1,377	13,721

2015 թ. ընթացքում չեն եղել կապիտալացված փոխառության ծախսումներ, որոնք վերաբերում են հիմնական միջոցների ձեռքբերմանը կամ շինարարությանը (2014 թ-ին՝ զրո):

12 Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

հազար դրամ	2015 թ.	2014թ.
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	159,861	100,482
Ընդամենը վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	159,861	100,482

2015 թ. ընթացքում Կազմակերպությունը ձեռք է բերել 122,556 հազար դրամ ընդհանուր գումարով ակտիվներ՝ անհատներին տրված վարկերի դիմաց ընդունված գրավի նկատմամբ վերահսկողության իրավունք ստանալու միջոցով (31 դեկտեմբերի 2014թ.՝ 96,535 հազար): 2015թ. ձեռք բերված ակտիվները չեն վաճառվել:

13 Այլ ակտիվներ

հազար դրամ	2015 թ.	2014 թ.
Կանխավճարներ	13,008	3,840
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	2,419	2,527
Այլ	6,299	2,574
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	21,726	8,941

14 Ստացված վարկեր և փոխառություններ

Սույն ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն Կազմակերպության ամորտիզացված արժեքով չափվող տոկոսակիր վարկերի և փոխառությունների պայմանագրային պայմանների մասին: Տոկոսադրույքի, արտարժույթի և իրացվելիության ռիսկերին Կազմակերպության ենթարկվածության վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է ծանոթագրություն 18-ում:

հազար դրամ	2015 թ.	2014 թ.
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		
Բանկային վարկեր	-	-
Գրավով չապահովված փոխառություններ կապակցված կողմերից	-	-
Ընդամենը		-
Ընթացիկ պարտավորություններ		
Բանկային վարկեր	-	47,598
Գրավով չապահովված փոխառություններ կապակցված կողմերից	2,134,460	2,182,591
Ընդամենը	2,134,460	2,230,189
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	2,134,460	2,230,189

«Փարվանա Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված են վարկերի և փոխառությունների համար գործող պայմանները:

հազար դրամ	Արժույթ	Անվ. տոկոսադր.	Մարման տարի	2015 թ. Անվ. արժ**	2015 թ. հաշվեկշռ. արժ	2014 թ. Անվ. արժ**	2014 թ. հաշվեկշռ. արժ
Գրավով չապահով. փոխառ. կապ. կողմերից *	ՀՀ դրամ	11	2016	-	-	-	-
Գրավով չապահով. փոխառ. կապ. կողմերից *	ՀՀ դրամ	10	2016	-	-	-	-
Գրավով չապահով. փոխառ. կապ. կողմերից *	ՀՀ դրամ	12	2016	7,283	7,283	13,721	13,721
Գրավով չապահով. փոխառ. կապ. կողմերից *	ԱՄՆ դոլ	0	2016	2,235	2,235	-	-
Գրավով չապահով. փոխառ. կապ. կողմերից *	ԱՄՆ դոլ	16	2016	-	-	-	-
Գրավով չապահով. փոխառ. կապ. կողմերից *	ԱՄՆ դոլ	16	2016	-	-	-	-
Գրավով չապահով. փոխառ. կապ. կողմերից *	ԱՄՆ դոլ	11	2016	-	-	4,750	4,750
Գրավով չապահով. փոխառ. կապ. կողմերից *	ԱՄՆ դոլ	12	2016	2,124,942	2,124,942	154,128	154,128
Գրավով չապահով. փոխառ. կապ. կողմերից *	ԱՄՆ դոլ	13	2016	-	-	54,147	54,147
Գրավով չապահով. փոխառ. կապ. կողմերից *	ԱՄՆ դոլ	14	2016	-	-	109,557	109,557
Գրավով չապահով. փոխառ. ոչ կապ. կողմերից *	ՀՀ դրամ	14	2016	-	-	1,846,288	1,846,289
Բանկային վարկեր	ՀՀ դրամ	16	2016	-	-	-	-
Բանկային վարկեր	ԱՄՆ դոլ	13	2016	-	-	47,598	47,598
				2,134,460	2,134,460	2,230,189	2,230,189

* Փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը մոտավորապես հավասար է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

** Աղյուսակում նշված անվանական արժեքը ներառում է մայր գումարը և հաշվեկշռված տոկոսները:

Վարկերի և փոխառությունների կենտրոնացում

2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ունի փոխառություններ 3 անհատից (2014 թ-ին՝ 3 անհատից և երկու կազմակերպությունից), որոնց մնացորդները գերազանցում էին Կազմակերպության սեփական կապիտալի 10%-ը: 2015 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր արժեքը կազմում է 2,134,460 հազար դրամ (2014 թ-ին՝ 2,230,189 հազար դրամ):

15 Այլ պարտավորություններ

հազար դրամ	2015 թ.	2014 թ.
Մատակարարներին վճարվելիք գումարներ	3,800	4,280
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,800	4,280
Արձակուրդային պահուստ	7,520	9,367
Վճարվելիք շահութահարկ	1,700	121
Փոխառությունների գծով պարտ. պահուստներ	-	-
Կրված երաշխիքների գծով պահուստ	3,282	5,598
Այլ վճարվելիք հարկեր	5,201	5,333
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	60	12
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	17,763	20,431
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	21,563	24,711

16 Սեփական կապիտալ

(ա) Թողարկված կապիտալ

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 170,000 հազար ՀՀ դրամ:

(բ) Շահաբաժիններ

Ընկերության մասնակիցները իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և ընդհանուր ժողովում յուրաքանչյուր մասնակից ունի իր բաժնեմասին համապատասխան ձայների քանակ:

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Կազմակերպության առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով: ՀՀ օրենսդրության համաձայն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կունտակված վնասը կազմում էին 121,292 հազար դրամ (կունտակված շահույթը 2014 թ-ին՝ 88,694 հազար դրամ):

Կազմակերպությունը խախտել է Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված մի շարք նորմատիվներ: Մասնավորապես, առ 31 դեկտեմբերի 2015թ-ի դրությամբ կազմակերպության ընդհանուր կապիտալը կազմել է 48,708 հազար դրամ (2014 թ-ին՝ 81,306 հազար), փոխարենը ընդհանուր կապիտալի նվազագույն սահմանաչափը Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված է 150,000 հազար դրամ, որի արդյունքում Կենտրոնական բանկը Կազմակերպությանը կարող է գրկել լիցենզիայից:

17 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է վարկավորման ոլորտի համար և Կազմակերպության գործառնությունների կարևոր տարր է: Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Կազմակերպությունը, կապված են վարկային և իրացվելիության ռիսկերի հետ:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Կազմակերպության ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Կազմակերպությունը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող պրոդուկտների ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերում Կազմակերպության գործունեությունն ապահովելու համար: Ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման համար, այն նաև վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, գնահատման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումը:

Ռիսկի թե արտաքին, թե ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Կազմակերպության կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում: Հատուկ ուշադրություն է դարձվում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույքի, արտարժույթի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների փոփոխությունների ազդեցությանը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն են, որոնք թույլ կտան պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկը Կազմակերպությունը կառավարում է սահմանելով բաց դիրքի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույքի ժամկետայնության ու արտարժույթային դիրքերի գծով:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում Կազմակերպության ղեկավար անձնակազմը:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Կազմակերպությունը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների փոփոխությունների մոնիտորինգի միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազար դրամ	Մինչև 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2015 թ. ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	21,823	-	-	-	21,823
Հաճախորդներին տրված վարկեր	30,527	6,529	1,598,632	308,551	1,944,237
	52,350	6,529	1,598,632	308,550	1,966,060
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Վարկեր և փոխառություններ	634,993	1,499,467	-	-	2,134,460
Տարբերություն	582,643	1,492,938	(1,598,632)	(308,551)	168,399

հազար դրամ	Մինչև 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2014 թ. ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8,712	-	-	-	8,712
Հաճախորդներին տրված վարկեր	128,808	99,276	1,553,233	374,375	2,155,692
	137,520	99,276	1,553,233	374,375	2,164,404
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Վարկեր և փոխառություններ	455,857	1,774,331	-	-	2,230,189
Տարբերություն	(318,337)	(1,675,055)	1,553,233	374,375	(65,785)

Միջին տոկոսադրույթներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են Կազմակերպության տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույթները 2015 թ. և 2014 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույթներն իրենցից ներկայացնում են մինչև այս ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2015 թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույթ, %		2014 թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույթ, %	
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար
Տոկոսակիր ակտիվներ				
Ընթացիկ հաշիվներ	1.3%	4.3%	0.1%	0.8%
Հաճախորդներին տրված վարկեր	23%	18%	25.8%	22.4%
Տոկոսակիր պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ				
- Գրավով ապահովված բանկային վարկեր	-	11%	-	13%
- Գրավով չապահովված փոխառություններ կապակցված կողմերից	13%	11%	12%	14%

Տոկոսադրույթի զգայունության վերլուծություն

Տոկոսադրույթի վերանայման ժամկետների վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույթի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայունության մոնիտորինգով:

Կազմակերպությունը չունի վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ:

(ii) Արտարժույթի ռիսկ

Կազմակերպությունն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ: Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների:

հազար դրամ	2015 թ. ԱՄՆ դոլար	2014 թ. ԱՄՆ դոլար
Ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13,966	11,146
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,048,130	1,118,536

հազար դրամ	2015 թ. ԱՄՆ դոլար	2014 թ. ԱՄՆ դոլար
Ընդամենը ակտիվներ	1,062,096	1,129,682
Պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ	2,094,608	2,217,656
Ընդամենը պարտավորություններ	2,094,608	2,217,656
Զուտ դիրքերը առ 31 դեկտեմբերի	(1,032,512)	(1,087,974)

2015 թ. և 2014 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի ամրապնդումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունը հիմնված է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների վրա, որոնք Կազմակերպությունը դիտարկում է որպես հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	2015 թ.		2014 թ.	
	Շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	Շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի 10% արժևորում դրամի նկատմամբ	103,251	(103,251)	108,797	(108,797)

2015 թ. և 2014 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեզրկումը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պարտականությունները Կազմակերպության նկատմամբ: Կազմակերպությունը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը կառավարելու համար (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար):

Վարկային ռիսկն ամենակարևոր ռիսկն է Կազմակերպության գործունեության համար, այդ իսկ պատճառով, ղեկավարությունը հատուկ ուշադրություն է դարձնում այդ ռիսկի կառավարմանը: Վարկային ռիսկը հիմնականում առաջանում է վարկավորման գործունեության հետ կապված:

Կազմակերպությունը ղեկավարում, սահմանափակում և վերահսկում է ցանկացած բացահայտված վարկային ռիսկի կենտրոնացումները՝ մասնավորապես, մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև արդյունաբերական սեգմենտների կտրվածքով: Վարկային ռիսկի մակարդակը վերահսկելու նպատակով Կազմակերպությունը սահմանում է մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի նկատմամբ ռիսկի ընդունելի մակարդակի սահմանաչափերը: Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և ենթակա են տարեկան, իսկ անհրաժեշտության դեպքում, ավելի հաճախակի վերանայման:

Վարկային ռիսկի չափը կառավարվում է նաև փոխառուների և հնարավոր փոխառուների՝ մայր գումարի և տոկոսավճարների վճարման հնարավորության վերլուծության և անհրաժեշտության դեպքում սահմանաչափերի փոփոխության միջոցով:

Կազմակերպության վարկային ռիսկի առավելագույն մակարդակը, որպես կանոն, արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով ռիսկի առավելագույն աստիճանը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

հազար դրամ	2015 թ.	2014 թ.
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	21,823	8,712
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,944,237	2,155,692
Վարկային ռիսկի ընդհանուր առավելագույն աստիճանը	1,699,060	2,164,404

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 11-ում:

Չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների գծով վարկային ռիսկի առավելագույն աստիճանը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է ծանոթագրություն 20-ում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Կազմակերպությունը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը իրացվելիության կառավարման էական գործոն է: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը:

Կազմակերպության կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Կազմակերպության իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Խորհրդի կողմից:

Կազմակերպությունը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, հիմնական հաճախորդ իրավաբանական անձանց և անհատների վարկերը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու հեշտությամբ բավարարելու նպատակով: Կազմակերպության իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- բարձր իրացվելիությամբ ակտիվների պորտֆելի վարում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման ծրագրերի անընդհատության ապահովում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների չգեղջված դրամական հոսքերի տեղաբաշխումը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակում ներկայացված արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է դրամական միջոցների պայմանագրային չգեղջված հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների գծով: Այս ֆինանսական պարտավորությունների գծով ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերը կարող են էականորեն տարբերվել այս վերլուծության տվյալներից:

«Փարվանա Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազար դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2015 թ.							
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Վարկեր և փոխառություններ	109,800	525,193	653,952	845,603	-	-	234,548
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը պարտավորություններ	109,800	525,193	653,952	845,603	-	-	234,548
Վարկային պարտավորվածություններ	109,800	525,193	653,952	845,603	-	-	234,548

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազար դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2014 թ.							
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Վարկեր և փոխառություններ	37,910	89,794	957,194	817,183	-	-	2,230,189
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը պարտավորություններ	35,484	420,328	957,194	817,183	-	-	2,230,189
Վարկային պարտավորվածություններ	35,484	420,328	957,194	817,183	-	-	2,230,189

«Փարվանա Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2015 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլված գումարների վերլուծությունն ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների:

հազար դրամ	Մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	63,505	-	-	-	-	-	-	63,505
Հաճախորդներին տրված վարկեր	22,585	-	200,266	1,382,553	308,396	172	30,266	1,944,237
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	13,722	13,722
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	159,861	159,861
Այլ ակտիվներ	449	1,404	21,055	(1,183)	-	-	-	21,726
Ընդամենը ակտիվներ	86,539	1,404	221,321	1,381,370	308,396	172	203,849	2,203,050
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ								
Վարկեր և փոխառություններ	109,800	525,193	1,499,554	-	-	-	-	2,134,547
Այլ պարտավորություններ	-	10,761	12,413	-	-	-	-	23,174
Ընդամենը պարտավորություններ	109,800	535,954	1,511,967	-	-	-	-	2,157,721
Զուտ դիրքը	(23,261)	(534,550)	(1,290,646)	1,381,370	308,396	172	203,849	45,329

«Փարվանա Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2014 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլված գումարների վերլուծությունն ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների:

հազար դրամ	Մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամեն ը
Ոչ ածանցյալ ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	50,965	-	-	-	-	-	-	50,965
Հաճախորդներին տրված վարկեր	37,610	89,794	99,276	1,553,233	374,375	-	1,404	2,155,692
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	17,952	-	17,952
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	-	-	-	-	-	100,482	-	100,482
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-	-	-	-	39	-	39
Այլ ակտիվներ	1,160	81	7,700	-	-	-	-	8,941
Ընդամենը ակտիվներ	89,735	89,875	106,976	1,553,007	374,375	118,473	1,404	2,336,206
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ								
Վարկեր և փոխառություններ	35,558	420,374	1,774,257	-	-	-	-	2,230,189
Այլ պարտավորություններ	-	9,747	14,964	-	-	-	-	24,711
Ընդամենը պարտավորություններ	35,558	430,121	1,789,221	-	-	-	-	2,254,900
Ջուտ դիրքը	54,177	(340,246)	(1,682,245)	1,553,007	374,375	118,473	1,404	81,306

Իրացվելության ռիսկի կառավարման համար Կազմակերպության կողմից կիրառվող հիմնական միջոցն իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների, ընթացիկ հարաբերակցության և արագ հարաբերակցության կիրառումն է: Այս նպատակով իրացվելի ակտիվների հարաբերակցությունը հաշվարկելու համար դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաժանվում են ընդհանուր ակտիվների, ընթացիկ հարաբերակցությունը հաշվարկելու համար ընթացիկ ակտիվները բաժանում են ընթացիկ պարտավորությունների և արագ հարաբերակցությունը հաշվարկելու համար դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաժանվում են ընթացիկ պարտավորությունների վրա: Ստորև ներկայացված են հարաբերակցությունները 2015 թ. և 2014 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	<u>2015 թ.</u>	<u>2014 թ.</u>
Իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների հարաբերակցություն	10.1%	6.5%
Ընթացիկ հարաբերակցություն	10.4%	6.7%
Արագ հարաբերակցություն	2.9%	2.3%

18 Կապիտալի կառավարում

Կազմակերպության կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Կազմակերպությունը, որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ վարկային հաստատությունների կապիտալի համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն վարկային կազմակերպությունները պետք է ապահովեն 150,000 հազար դրամի չափով նվազագույն բաժնետիրական կապիտալ և ընդհանուր կապիտալ: 2014թ. ընթացքում Կազմակերպությունը չի բավարարել կապիտալի նվազագույն պահանջները:

Ստորև ներկայացված է Կազմակերպության պարտավորությունների և կապիտալի հարաբերակցությունը հաշվետու ամսաթվի վերջի դրությամբ:

հազար դրամ	<u>2015 թ.</u>	<u>2014 թ.</u>
Ընդամենը պարտավորություններ	2,156,023	2,254,900
Հանած՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները	(63,505)	(50,965)
Զուտ պարտքը	2,092,518	2,203,935
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	48,708	81,306
Պարտքի և սեփական կապիտալի հարաբերակցությունը	43	27

Կապիտալի կառավարման նկատմամբ կիրառվող Կազմակերպության մոտեցումը տարվա ընթացքում չի փոփոխվել:

19 Պարտավորվածություններ

Կազմակերպությունը ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկերի տրամադրում:

Կազմակերպությունը տրամադրում է ֆինանսական երաշխիքներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երրորդ անձանց նկատմամբ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև մեկ տարի:

Փոխառությունների և վարկերի գծով պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխիքների հետ կապված Կազմակերպությունը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որը գործում է հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխիքների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կգրանցվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն պայմանագրով ստանձնած պարտավորությունները:

հազար դրամ	2015 թ.	2014 թ.
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	2,134,460	2,230,189
Երաշխիքներ	150,905	419,617
	2,285,365	2,649,806

Վերը ներկայացված ընդհանուր պարտավորվածությունները պարտադիր չէ, որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս պարտավորվածությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել գործել մինչև վերջիններիս կատարման ժամկետը:

20 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Կազմակերպությունն ամբողջապես ապահովագրված չէ գործունեության ընդհատումից և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորություններից, որոնք կարող են առաջանալ գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելուց՝ Կազմակերպության տարածքում տեղի ունեցած պատահարների կամ գործունեության հետևանքով: Քանի դեռ Կազմակերպությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է զգալի անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ Կազմակերպության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

(բ) Իրավական պարտավորություններ

Կազմակերպության ղեկավարությունը տեղյակ չէ Կազմակերպության դեմ հարուցված որևէ փաստացի, անավարտ կամ սպառնացող էական հայցի մասին:

(գ) Հարկային օրենսդրության հակասություններ և երկիմաստություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր, տուգանքներ և տոկոսագումարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն սահմանել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս փաստերը Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Կազմակերպության ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են լինել էական այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

21 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Կազմակերպության վերջնական վերահսկող կողմն է հանդիսանում Գազիկ Իգնատոսյանը:

(բ) Գործարքներ ղեկավարության հետ

Ստորև ներկայացված է աշխատակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

հազար դրամ	2015 թ.	2014 թ.
Կարճաժամկետ հատուցումներ աշխատակիցներին	23,243	26,877
Ընդամենը	23,243	26,877

Ստորև ներկայացված են ղեկավարության հետ գործարքների մնացորդները և միջին տոկոսադրույքները:

	2015 թ.		2014 թ.
	հազար դրամ	Միջին տոկոսադրույք	հազար դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն Ակտիվներ			
Տրված վարկեր (համախառն)	12,330	14%	2,296
Տրված վարկերի պահուստ	(125)	1%	(23)

Ստորև ներկայացված են ղեկավարության հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

Հազար դրամ	2015 թ.	2014 թ.
Շահույթ		
Տոկոսային եկամուտ	997	1,065

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են Կազմակերպության մասնակիցներին, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված և նրանց կողմից վերահսկվող այլ անձինք և կազմակերպությունները: Ստորև ներկայացված են 2015 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2015 թ-ին շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները:

	Մասնակիցներ		Այլ կապակցված ընկերություններ		Ընդամենը	
	հազար դրամ	Միջին տոկոսադրույք	հազար դրամ	Միջին տոկոսադրույք	հազար դրամ	Միջին տոկոսադրույք
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն						
ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
Հաճախորդներին տրված վարկեր (համախառն)	-	-	15,913	0%	15,913	0%
Հաճախորդներին տրված վարկերի պահուստ	-	-	159	1%	159	1%
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ						
Վարկեր և փոխառություններ	2,182,628	13%	101	12%	2,182,628	13%
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն						
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	0%	-	0%
Տոկոսային ծախս	261,183	13%	239	12%	261,183	13%

Ստորև ներկայացված են 2014 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2014 թ-ին շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները:

	Մասնակիցներ		Այլ կապակցված ընկերություններ		Ընդամենը	
	հազար դրամ	Միջին տոկոսադրույք	հազար դրամ	Միջին տոկոսադրույք	հազար դրամ	Միջին տոկոսադրույք
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն						
ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
Հաճախորդներին տրված վարկեր (համախառն)	-	-	15,913	0%	15,913	0%
Հաճախորդներին տրված վարկերի պահուստ	-	-	159	1%	159	1%
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ						
Վարկեր և փոխառություններ	2,182,628	13%	101	12%	2,182,628	13%
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն						
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	0%	-	0%
Տոկոսային ծախս	261,183	13%	239	12%	261,183	13%

«Փարվանա Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
*2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ*